РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

Урядовий орган Українського Народного Союза -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXV. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., четвер 17-го мая 1917. Ч. 57. VOL. XXV. JERSEY CITY, N. J., Thursday, May 17, 1917. No. 57.

РОСІЙСЬКІ ҐЕНЕРАЛИ БРУСІЛОВ І ҐУРКО УСТУПИЛИ.

Головний виділ Ради рішив вислати своїх представителів до спільного кабінету.

Керенський має обняти становище нового міністра війни.

НІМЕЦЬКІ ВІЙСКА РОЗПОЧАЛИ У ФРАНЦІЇ СИЛЬНИЙ НАСТУП.

В РОСІЇ.

МІНІСТЕР КЕРЕНСЬКИЙ ПРИЗНАЄ, ЩО РОСІЇ ГРОЗИТЬ ВЕЛИКА КАТАСТРОФА.

ЛОНДОН, 14. мая. — **На зборах делеґатів з боєвого фронту, які відбули ся вчера в Петроґраді, промовляв міністер судівництва, др. Керенський. У своїй промові він представив внутрішне положенє Росії в таких красках, як сього доси не вчинила жадна урядова особа від початку резолюції. Міністер Керенський, який доси робив все успокоюючі заяви і мав надії на успішне полагодженє внутрішних відносин в Росії, заявив тепер, зовсім отверто, що втратив всякі надії і побоюєть ся великої катастрофи в Росії.**

„Я прийшов до Вас, — говорив Керенський до делеґатів — **бо мої сили вже вичерпані. Я не чую в собі вже більше давної відваги; також втратив я своє колишнє переконанє, що ми є совісними горожанами, а не невільниками; ведучими революцію.**

„Жалую, що я не помер перед двома місяцями, коли мрія про нове житє опанувала серця російського народа, коли здавало ся певним, що нарід зможе сам собою радити, без нагайки.

„Як теперішні відносини розвивають ся, буде річню неможливою уратувати державу. Може зближаєть ся час, коли ми будемо мусіли вам сказати, що ми не можемо вам дати стільки хліба, скільки ви жадаєте, ані инших средств поживи, яких ви мали право від нас надіяти ся. Процес переходу з неволі до свободи не відбуваєть ся правильно. Ми засмакували трохи свободи і нею легко упили ся. Але справа вимагає від нас тверезости і карности.

„Ви могли доси терпіти і дотого через десять літ мовчати та слухати приказів зненавидженого правительства. Ви навіть були всилі стріляти на своїх рідних братів, коли вам приказано. А тепер ви не можете вже довше витерпіти?

Уступлене Ґучкова і Корнілова побільшило небезпеку.

ПЕТРОГРАД, 14. мая. — **Уступленє Ґучкова з уряду міністра війни і ґен. Корнілова з уряду головного команданта ґарнізону в Петроґраді побільшило значно небезпеку, яка грозить російській державі.**

Через уступленє тих двох мужів загальне положенє в Росії значно погіршило ся.

Резиґнацію Ґучкова вважають новою побідою тих радикальних елементів, які за всяку ціну домагають ся безпроволочного заключеня мира. Уступивший міністер війни, Ґучков, уходив попри Мілюкова за найбільше рішучого сторонника воєнної партії, яка була за веденєм війни аж до осягненя воєнних цілий союзників.

Хто обійме по Ґучкову уряд міністра війни, позістає покищо загадкою.

Ґен. Брусілов перестерігає своїх жовнірів перед підступом Німців.

ЛОНДОН, 14. мая. — **Кореспондент з Одеси доносить, що ґен. Алексій Брусілов, головний командант російських війск на полудневім фронті, виголосив недавно промову, яка зробила велике враженє.**

Ґен. Брусілов представив, що розлад в армії може потягнути за собою дуже поважні наслідки, вказаючи на шкідливість аґітації за передчасним миром, на брак карности серед жовнірів і величезне число дезертирів. Ґен. Брусілов підніс також шкідливість братаня російських жовнірів з німецькими.

Ґен. Брусілов говорив дальше, що неприятель стараєть ся звичайно горівкою позискати довіре російських жовнірів і обманити їх ріжними відозвами. Говорячи про дезертоване жовнірів з армії, вказав ґен. Брусілов на незвичайно шкідливий вплив дезертирів на прочі війска позаду боєвого фронту.

Ґен. Брусілов заявив, що коли не вдасть ся привернути карности, то упадок Росії є неминучий.

Демократія в Росії загрожена.

НЮ ЙОРК, 15. мая. — **Джордж Кенан, звісний письменник і знавець відносин в Росії, заявив вчера, що треба надіяти ся упадку теперішного правительства.**

Після гадки Кенана радикальні елементи, які входять в склад ради делеґатів робітників і жовнірів, ударемнили зусиля кабінету, щоби утворити основну форму правліня. Заходить також небезпека, що тісамі сили, котрі спричинили невдачу революції по японсько-російській війні, спричинять знова упадок провідників демократії.

„В Росії є правдоподібно більше соціялістів і диких теоретиків ніж в якіїнебудь иншій державі в сьвіті — заявив Кенан.

Положенє є незвичайно поважне, бо, коли російське правительство буде надто ослаблене, Німці будуть могли велику часть своїх війск перенести зі сходу проти Французів і Анґлійців. В Злучених Державах позволяємо людам, які мають ідеї, переводити їх в житє, а ті, що не перевели їх в житє, мають нагоду до набутя практичного знаня. Инакше маєть ся справа в Росії. Там є люди, які мають чудові ідеї, але їм брак практичного осуду.

„Великою небезпекою, яка грозить правительству, є переконанє селян, що вони мають право конфіскувати землї дідичів і переконанє ради делеґатів робітників і жовнірів, що комітет жовнірів має право розказувати командантам, як вони мають вести війну.

„В Росії є три або чотири роди соціялістів. Кождий з них має свої власні ідеї, як вратувати вітчину, і кождий домагаєть ся, щоби його плян був принятий.

„Дума боїть ся при помочи війска запобігти, щоби селяни не ділили поміж себе посілостий. Дума дуже добре знає, що жовніри, самі будучи селянами, не послухають її приказу".

Мають надію, що рада візьме участь в твореню коаліційного кабінету.

НЮ ЙОРК, 15. мая. — Петроґрадський кореспондент жидівської часописи „Форвертс" доносить:

Рішенє, яке запало на засіданю головного виділу ради делеґатів робітників і жовнірів, щоби іменно не брати участи в твореню коаліційного кабінету, не є ще остаточне і буде ще дальше предметом нарад провідників ради. На останнім засіданю 23 членів заявило ся проти, 22 за, а 8 зовсім здержало ся від голосованя. **Хоч рада вважає ще за передчасне, щоби брати участь в провізоричнім правительстві, то відносини можуть бути ще сього рода, що вона вишле своїх представителів до коаліційного кабінету.**

На случай прихильного рішеня в тій справі ради вийшли би до кабінету яко представителі ради: кн. Церетелї, провідник соціял-демократів в перших двох думах; Віктор Чернов і Пешехонов, журналісти і теоретики соціялістично-революційної партії, а також Водовозов.

У вересни відбудуть ся конституційні збори.

Міністер хліборобства і провідник конституційно-демократичної партії, Шінґарйов, заявив, що конституційні збори будуть скликані дня 2. вересня.

Денна платня робітників в Петроґраді найменьша 5 рублів.

Мировий суд робітників визначив, що найменьша денна платня для робітників в Петроґраді має виносити 5 рублів. Суд признав також 8-годинний день праці.

Ревізія в царській палаті на Кримі.

В літній царській палаті на Кримі переведено ревізію і найдено много матеріялів, обтяжуючих богато осіб. Зміст буде поданий небаром до відома загалу.

Мілюков в дорозі на боєвий фронт.

ПЕТРОГРАД, 15. мая. — **Провідники провізоричного правительства порішили зробити останний крок, щоби довести до згоди противні собі елементи, висилаючи міністра Мілюкова на боєвий фронт.**

Задачею Мілюкова є візвати жовнірів, щоби вони злученою лавою станули проти ворога, а з другої сторони підперли відповідальне правительство дома.

Сей крок вказує на вагу положеня і на відвагу та пильні заходи, якими провідники думи старають ся відвернути грозячу небезпеку.

Деякі провідники говорять про можливість заведеня диктатури, коли би сей крок міг виратувати Росію від нещастя. Таку гадку піддала часопись „Реч".

ГОЛОВНІ ЦІЛИ І УСЛІВЯ РАДИ.

ПЕТРОГРАД, 14. мая. — Екзекутивний комітет ради відбував вчера конференцію в справі уложеня услівий вступленя представителів ради до провізоричного правительства.

Головні ціли і услівя ради були оттї:

Загранична політика, яка довела би в як найскоршім часі до осягненя загального мира без здобутків і відшкодовань, на підставі права народів самим рішати про свою долю.

Переведенє заряджень в цїли здемократизованя армії і піднесенє військової сили Росії на боєвім фронті для оборони свободи Росії.

Ряд суспільних, економічних і фінансових реформ.

Екзекутивний комітет вибрав комісію, яку уповажнено до веденя переговорів з провізоричним правительством.

ГОЛОВНИЙ ВИДІЛ РАДИ ЗАЯВИВ СЯ ЗА УТВОРЕНЄМ КОАЛІЦІЙНОГО КАБІНЕТУ.

ПЕТРОГРАД, 15. мая. — **Головний виділ ради делеґатів робітників і жовнірів по довшій дискусії над внутрішним положенєм Росії рішив 42 голосами проти 19 вислати представників соціялістичних партій до провізоричного правительства.**

Перед голосованєм відвідали заступники ґенерального штабу головний виділ ради і представили вірно загальне грізне положенє, в якім опинила ся Росія. Заступники ґенерального штабу заявили також, що до головної канцелярії військової надійшло богато заяв від ріжних командантів на боєвім фронті, що серед пануючих відносин вони не є всилї довше сповняти свої обовязки супроти держави.

МАНІФЕСТ РАДИ ДО ВІЙСКА.

ПЕТРОГРАД, 15. мая. — **Рада делеґатів робітників і жовнірів оголосила нині маніфест до російських війск, взиваючи їх до дальшого веденя війни і представляючи, що заключенє окремого мира є неможливе.**

Зміст маніфесту звучить:

„Жовніри і товариші на боєвім фронті! Відзиваємо ся до вас в імени російської революційної демократії. Нарід не хоче війни, яку спричинили цісарі і капіталісти всіх країв, і тому по уступленю царя нарід нагально домагаєть ся в можливо найскоршім часі покінчити війну.

„Не забувайте, жовніри і товариші, що полки Вільгельма нищать революційну Росію. Не забувайте, що втрата вільної Росії буде катастрофою не лише для нас, але також для працюючих клас цілого сьвіта. Тому боронїть революційної Росії всіми своїми силами.

„Робітники і селяни в Росії жадають мира, але сей мир мусить бути загальний для всіх народів; він мусить бути вислідом їх спільної угоди. Окремий мир є неможливий і не можна позволити на те, щоби він шкодив або непокоїв хід подій у сьвіті. Очевидним є, що німецький імперіялізм, побідивши наших союзників на заході, звернув би проти нас всю силу свого оружа, здобув би наш край і поневолив би російський нарід.

„Рада делеґатів робітників і жовнірів веде вас до мира иншою дорогою. Закликаючи до революції робітників і селян в Німеччині і Австро-Угорщині, поведемо вас до мира, примушуючи наше правительство, щоби зрекло ся здобутків, а також жадаючи подібного відреченя від союзних держав. Але не забувайте, жовніри і товариші, що мира не можна осягнути, коли не здержите наступу ворога на фронті, коли ваші ряди будуть переломані і коли російська революція наче бездушне тіло буде лежати під ногами Вільгельма. Не забувайте, що ви в окопах бороните свободу російської революції і ваших братів, робітників і селян.

„А тепер як довершите оборону, коли у своїх окопах будете сидіти безчинно? Часто лише наступ може відбити або здержати наступ ворога, часто ті, що ожидають нападу, гинуть. Жовніри і товариші, присягаючи, що будете боронити російської свободи, не зрікайте ся наступу. Бийте і боріть ся за сю свободу, а підчас бою і боротьби стережіть ся ворожого підступу. Братанє, яке мало місце під теперішну пору здовж боєвого фронту, може бути дуже легко підступом. Не забувайте, що революційні війска мають право братати ся лише з військами, які є також революційні і які є готові згинути за мир і свободу.

„Німецькі війска не є революційні. Вони все ще сліпо слухають приказів Вільгельма і Карла, цісарів і капіталістів. Ви братаєте ся зовсім отверто, і то не з неприятельськими жовнірами, але з офіцирами ворожого ґенерального штабу, перебраними за простих жовнірів. Мира не можна осягнути через окремі уклади або через братанє поодиноких полків чи батальонів. Се доведе лише до втрати російської революції, якої забезпеченє не лежить в окремім мирі або завішеню оружа.

„Відкиньте все, що може ослабити вашу військову силу, що приносить шкоду армії і підкопує її карність. Жовніри! Заслужіть собі на довіре, яке революційна Росія на Вас покладає".

ВІДОЗВА РАДИ ДО СОЦІЯЛІСТІВ В НІМЕЧЧИНІ І АВСТРО-УГОРЩИНІ.

ПЕТРОГРАД, 15. мая. — **Рада делеґатів робітників і жовнірів видала нині відозву до соціялістів в Німеччині і в Австро-Угорщині, щоби війска осередних держав здержали ся від наступу проти Франції, а по її знищеню проти Росії.**

Відозва кінчить ся отсими словами:

„Демократія російської революції відзиваєть ся до соціялістів Німеччини і Австрії. Ви не можете позволити на те, щоби ваші правительства були катами російської свободи. Ви не можете зізволити, щоби ваші правительства, користаючи з того, що російська армія є зворушена з приводу свободи і збратаня, кинули свої війска на західний фронт, щоби здусити найперше Францію, а відтак перевести напад на Росію і вкінци вас самих, яко міжнародний пролетаріят, розтерти в кулаці імперіялізму.

„Демократія революційної Росії взиває соціялістів невтральних держав, щоби не допустили до побіди імперіялізму. Коби справа мира, проголошена російською революцією, дійшла старанями міжнародного пролетаріяту до щасливого полагодженя!

„Щоби всі зусиля в тім напрямі зединити, рада делеґатів робітників і жовнірів порішила дати ініціятиву (товчок) і скликати міжнародну конференцію всіх соціялістичних партій і фракцій зі всіх країв. Не беручи на увагу, що підчас трох останних літ війни було причиною ріжних непорозумінь в рядах соціялістів, то під сю пору жадна частина пролетаріяту не сьміє відтягнути ся від участи у спільній боротьбі за миром.

„Ми є переконані, що побачимо на скликаній нами конференції представників всіх соціялістичних ґруп. Одноголосне рішенє міжнародного пролетаріяту буде першою побідою над міжнародними імперіялістами. Пролетарі всіх країв повинні зеднати ся".

ҐЕНЕРАЛИ БРУСІЛОВ І ҐУРКО УСТУПИЛИ.

ПЕТРОГРАД, 15. мая. — **Нині подано до відома, що безпосередно перед резиґнацією міністра війни, Ґучкова, зголосили своє уступленє зі становищ начальних командантів російських війск ґенерал Брусілов і ґенерал Ґурко.**

Резиґнації обох ґенералів будуть взяті під розвагу аж доперва по іменованю нового міністра війни.

(В останних кількох днях 5 ґенералів, які займали найвисші військові уряди, уступило зі своїх становищ: Ґучков, міністер війни; Корнілов, головний командант ґарнізону в Петроґраді, і всі три команданти російських війск на німецько-австрійськім фронті: ґен. Рузский, Ґурко і Брусілов).

КЕРЕНСЬКИЙ МАЄ БУТИ ІМЕНОВАНИЙ МІНІСТРОМ ВІЙНИ.

ПЕТРОГРАД, 15. мая. — Ухвала головного виділу в справі спільного твореня кабінету дає надію, що відтепер буде в Росії лише одно сильне правительство.

Нема найменьшого сумніву, що рішенє головного виділу буде потверджене на нових зборах ради.

Ходить чутка, що Керенський обійме становище міністра війни на місце уступившого Ґучкова. Місце Керенського, яко міністра судівництва, обійме правдоподібно якийсь новий представник соціялістичної партії.

Відозва хліборобського конґресу.

ПЕТРОГРАД, 14. мая. — **Нині розпочали ся наради конґресу делеґатів селян, які заступають 27 губерній.**

Конґресове бюро видало до селян цілої Росії горячу відозву, взиваючи їх, аби ратували державу і управляли як найбільше збіжа для армії і цивільного населеня.

У відозві говорить ся, що від Великодних сьвят довіз средств поживи майже зовсім устав, що положенє є дуже критичне та що грозять страйки з причини голоду, помимо того, що є великі резерви средств поживи.

280 російських засланців в дорозі до Петроґраду.

ЛОНДОН, 14. мая. — **З Медіоляну доносять, що дальших 280 російських засланців відїхало з Ціріху (Швайцарія) до Петроґраду.**

Всі вони були політичними засланцями; між ними находить ся богато радикальних революціонерів, які по приїзді до Петроґраду станути по стороні партії мирової.

(Продовженє на стороні 2-гій).

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ANDREW SAWKA, manager
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:	ПЕРЕДПЛАТА:
In United States:	В Злучених Державах:
$2.50 per year	на рік $2.50
$1.25 per 6 months	на пів року $1.25
$1.00 per 4 months	на 4 місяці $1.00
In Jersey City and to foreign countries:	В місті Jersey City і за границю:
$3.25 per year	на рік $3.25
$1.75 per 6 months	на пів року $1.75
$1.00 per 3 months	на 3 місяці $1.00
Single copy 3 cents.	Поодиноке число 3 центи.

За кожду зміну адреси платить ся 5 центів.

Адреса: SVOBODA
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Всї моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „Svoboda".

При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

Число телефону 498 Jersey City.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

За всї оголошеня поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає. — Рукописий не звертаєть ся.

З біжучої хвилї.

—o—

Українське Бюро в Швайцариї вислало до Мілюкова, міністра для заграничних справ в Петрограді, слїдуючу проклямацію:

„Українське Бюро в Швайцариї витає отсим провізоричне правительство Росії, яка зістала освободжена зпід гнету царського ярма. Нїодин нарід в Росії не терпів стільки під гнетом старого правительства, що нарід український. Коли українська република під Богданом Хмельницьким добровільно злучила ся з Росією на підставі договору в Переяславі, тодї заґарантовано сїй републицї дальше істнованє, яко свобідної держави в границях Росії. Однак номимо тих торжественних обітниць, зроблених царями, що будуть шанувати права українського народу і що їх не нарушать, сї права, одно за другим, ногами топтали. Сьвяте право заключати умови з чужими державами, народне військо, независиме правительство, судівництво, а навіть свобідне уживанє рідної мови поволи зносили, давили і нищили.

„В сей спосіб свобідну українську державу через насильства російських царів, помимо їх найторжественнїйших обітниць, зведено до стану безправної провінциї. В сїй історичній хвили, в якій навіть російський нарід, підпертий всїми народами Росії, зумів зломити вікові окови, цїлий український нарід, від Карпат до Кавказу, звертає до вас свій голос. Його сильним бажанєм є, **бачити свою вітчину в повнім посїданю своїх національних прав, яких його в так огидний спосіб позбавлено. На звалищах старого режіму надієть ся український нарід побачити федеративну російську републику,** яку все оспівували великі мужі України, від Хмельницького до Драгоманова, і **в якій він надієть ся заняти місце яко рівний з рівними зі всїми прочими народами Росії**".

Італійська часопись „Корієре деля Сера" доносить, що Мілюков в розмові з представителями преси заявив, що задачею нової Росії буде між иншим **„запевнити злуку українського населеня, яке находить ся під панованєм Австрії, з українським населенєм в Росії"**.

Петроградське „Новое Время" (з 7. цьвітня) доносить, що за старанєм злучених українських орґанізацій київська міська рада постановила приняти в склад своїх членів також чотирох представників Українців, між ними й професора Михайла Грушевського.

Не лише народи европейської Росії жадають самоуправи. Також Буріяти з полудневої і центральної Сибіри скликали були до Іркутска конґрес і ухвалили резолюцію, жадаючи національної автономії. Вони ухвалили вислати до Петрограду делєґацію, яка має представити правительству всї їх домаганя.

Буріяти, се один дуже промисловий нарід з тузина народів, які замешкують Сибір. Їх національність числить около 500.000 душ.

Як бачимо, то навіть так малочисельні Буріяти жадають національної автономії, а **наші Ботокуди від „Народної Волї" і Федерації інформують американських журналїстів і публику, що „Ukrainians have no nationalistic ambition"...**

Внутрішні задачі Росії.

Всї сьвітові держави напружують тепер свої останні сили, щоби тільки передержати сучасну крізу до кінця, але Росія переживає подвійно те, що другі, бо кромі вніших трудностий приходить ся їй конче залагодити ще й внутрішні справи так, що вона бореть ся тепер на два фронти, а се, з чужими ворогами і своїми домашним безпорядком. Останними часами доводить ся їй щораз більше посьвячувати уваги політицї домашній ніж заграничній і се зовсїм оправдане. Тепер же появляєть ся безліч домаґань, наболїлих віками, випробуваних серед ріжних обставин і плодовитих в численні і дуже важні наслїдки. Тому лишаєть ся тепер їй дві дороги: або негайно заключити мир і завести лад дома, або позволити на поветанє домашної анархії і безладу, серед якого дуже легко можуть підняти голови реакціонери і використати положенє в свою користь. Теперішна стокгольмська конференция вказує, що мабуть Росія скоро заключить мир і цїлу свою силу зверне на домашні справи.

В такім случаю висуваєть ся тут на перший плян скликанє конституційних зборів (учредительное собраніе), які порішилиб цїлий ряд найважнїйших і найбільше пекучих домашних потреб. В тій цїли зачинають уже тепер прим. в московській ґуберниї помалу приготовляти ся до того незвичайно важного дїла, а правительство виробило вже навіть програму приготованя в деяких найважнїйших справах. І так програма в земельній справі, яко найважнїйшім питаню внутрішного політичного житя Росії під ту пору, звучить так: 1) Визначити термін приготованя і розробленя матеріялів у земельнім питаню. 2) Доручити їх міністрови рільництва. 3) Для означеної цїли оснувати при мінїстерстві рільництва земельний комітет. 4) Предложити міністрови рільництва проєкт основаня такого комітету і вичислити суму гроший, потрібних для його роботи. Другою, не меньше важною справою внутрішної політики, яку порішать конституційні збори, будуть справи політичні, як напр., яка має бути політична форма правлїня — републиканська чи монархічна; як републиканська, то яке її відношенє до поодиноких складових частий держави і т. д., одним словом: воно має перетворити Росію в нову, свобідну, на демократичних основах оперту державу. Тому теперішне правительство й зве себе „тимчасовим", думаючи передати свою власть тому, кому прикажуть конституційні збори. Що-ж се таке конституційні збори (учредительное собраніе)?

Конституційні збори або по російськи „учредительное собраніе", се збори делєґатів всїх кляс з цїлої держави, без огляду на національні і релїґійні ріжниці. Вони є спадкоємцями колишних московських земських соборів, які проістнували около 150 лїт, значить: від першої половини XVI. віку до другої половини віку XVII. Не треба їх мішати з колишними народними вічами, які були від них більше демократичні, бо мали рішаючий голос в законодатній і адміністраційній сфері і в яких брав участь весь нарід, підчас коли земські собори нїколи не мали тої власти, що віча, а ограничували ся тільки на ролї царських дорадників зі сторони народу. З початку були вони посередником межи властию і народом і вибирались при більшій співучасти уряду, але в першій половині XVII. віку, коли власть московських царів ослабла, особливо в часах першого Романова, земські собори мали великий вплив на державні круги і вибирали ся вже самим народом, независимо від власти. Довго се однак не тривало, бо постепенно змагаючий ся абсолютизм московських царів вкоротив сю одиноку ґарантію автономного житя російського народу. Послїдний земський собор відбув ся в 1653 роцї, коли то він ухвалив принятє Хмельницького з Україною до Москви. Слїдуючих кілька земських соборів не вважають дійсними, а формальними. Але традиция земських соборів в московськім народї не щезла, а противно, в XIX. віцї стала первоврядним гаслом в боротьбі з деспотичним царизмом і змінила тільки свою назву на „учредительное собраніе". Всї революційні партиї аж до наших часів в своїх програмах домагають ся скликаня конституційних зборів, за посередництвом яких думають справедливо полагодити найболючїйші справи. А справ тих буде дуже много так, що можна сподївати ся, що треба буде доложити много труду і працї, щоб вивязати ся як слїд з сього обовязку.

Щодо нас, Українців, то побіч питаня земельного (найважнїйшого на Україні), клясового, економічного, дуже велику вагу має ще питанє національне. Послїдними днями дійшли до нас вісти про українську делєґацію до тимчасового правительства, щоб воно заснувало при собі спеціяльний відділ для справ українських. Просьба ся може бути узгляднена або нї, але як би воно не було, а в „Учредительнім Собранію" Українці своєю чисельною перевагою мусять здобути такісамі права і привілеї, як инші російські народи. Миб цїкаві тільки знати, чи й на Україні зачали ся вже приготованя до конституційних зборів. Коли би справа пійшла як найкрасше і Росія у внутрішнім устрою перемінила ся в децентралїстичну-федеративну републику, так тодї Україна малаб о много красші вигляди на розвій ніж в російській републицї характеру централїстичного.

Збори Українців-федералїстів.

Московське „Русское Слово" (з дня 20. марта) доносить, що в Москві відбули ся збори союза Українців-федералїстів. **Цїлию зборів було злучити всї поступові елєменти для уложеня програми народної працї.**

Збори студентів.

Головна Українська Студентська Рада рішила скликати в цьвітни до Києва збори, в яких мають взяти участь не лише представники орґанізацій з цїлої України, але також з прочих міст в Росії, в яких живуть українські кольонїсти. Порішено видати відозву і візвати Українців, аби приготовили ся до чинної участи в сих зборах, на яких буде репрезентований цьвіт українського народу і **на яких буде вироблений начерк програми народної працї.** — („Торгово-Промышленная Газета", 27. марта 1917).

В справі галицьких закладників.

Після донесеня „Нового Времени" (з 25. марта) до Петрограду прибула делєґація, зложена з представників українських орґанізацій в Києві і на провінциї, і предложила міністрови справедливости, А. Керенському, просьбу в справі увільненя всїх галицьких Українців, засланих на Сибір давним правительством.

Чи довго ще на вас чекати?

—o—

Ми доносили в числї 51-шім „Свободи", що Український Народний Комітет у Львові оголосив маніфест, в якім рішучо протестує проти прилученя в якійнебуть формі української части Холмщини до будучої польської держави.

Збори Українського Народного Комітету відбули ся у Львові 2. і 3. лютого біжучого року і там на внесенє д-ра Степана Барана ухвалено видати повисшу заяву.

Проти сього маніфесту холмські Поляки піднесли протест, який оголосила „Земя Любельска" (з 27. лютого б. р.).

У своїм протестї Поляки старають ся доказати, що Холмщина все була, є і буде землею польською, землею, до якої український нарід не має найменьших політичних претенсій.

„Знаєте хиба нарівнї з нами, — пише від себе „Земя Любельска" — що за російського нованя „руске" населенє виносило заледви 30% і що серед нього нїколи, навіть між сьвідомійшими кругами, зорґанізований рух український не проявляв ся. Можна було однак тодї тим людям, які не провірювали відносин на місци, вірити, що український рух, нарівнї з польським пригноблений російським урядом, збудить ся і ожиє, коли скінчать ся утиски. Але власне війна знівечила сї ілюзиї. То всьо, що було в тій земли „руским", співчувало і думало по російськи і разом з цофаючим ся військом вийшло на схід. В Холмщині позістала заледви нечислена горстка православних, числяча лише кілька процент, котра однак з українським рухом нїчого спільного не має".

Як в дійсности маєть ся тепер справа з населенєм Холмщини, про се нема ніяких точних відомостий. Знаємо однак, що до війни українське населенє числило там **60%**, а коли Поляки говорять, що було лише 30%, то се можна оправдати, коли знаєть ся, що Поляки всьо своє старають ся неправно збільшити коштом других.

* * *

Українцям з Холмщини можна простити, коли візьмемо на увагу ті страшні знищеня, які заподіяла війна, гнет під московським правлїнєм і гнет під польським панованєм тепер, за часів окупації. Холмським Українцям, як кажемо, можна простити, але **як розуміти національну байдужність російських Українців тут, в Злучених Державах?**

Національна байдужність російських Українців дійшла до тої степени, що в часах найбільших розрухів, в часах, коли вже всї народи пробудили ся і з національного становища рішучо жадають самоуправи, або независимости, то російські Українці все ще виступають не яко Українці, але яко російські поступовці... У них українська національна справа на останнім місци.

На Україні справдї почав ся якийсь національний рух, робить ся якась робота, та за се російські Українці в Америці набрали води в рот!... Вони викручують ся від роботи, чим лише можуть, маніфестують ся, як тільки вдасть ся, але щоби лише ся маніфестація не виглядала на чисто українську. Досп вони виступали яко поступовці, яко такі, що бажають добра і свободи всїм народам Росії, але коли тепер відобрали їм се оруже з рук, то вони замовкли і анї пари з уст не випустять. Всї російські іміґранти працюють самостійно у своїх народних партіях, а наші — дасть Біг! Вони все ще поступові Росіяни...

* * *

Російські Українці в Ню Йорку скликали віче і заповіли, що на вічу обговорять тему: „Російська революция а українське питанє". Віче розпочалось і скінчилось, а референти анї одним словечком не зачіпили згаданої теми. Се має сьвідчити про їх працю для української народної справи.

„Голубчикъ, измѣните вашъ характеръ" — як каже російський письменник Чехов. **Російські Українці в Америці! Стрясїть з себе сей злощасний рабський дух та навчіть ся більше шанувати і любити свій нарід, коли хочете, щоби наші вороги не мали претенсій до корінно українських земель і не уважали нас за неробів!**

З революційних подій на Україні.

Маніфестації на Україні.

Маніфестації за демократичною републикою і за автономною Україною відбувають ся в Росії дальше. Після величавої маніфестації Українців, яка недавно відбула ся перед Казанським собором в Петрограді, і в якій брало участь кілька полків прибічної сторожі царя, відбувають ся на провінциї маніфестації за українською републикою, що має бути злучена з Великою Росією на федеральних основах. **І так приміром в Києві, Харкові, Полтаві і в инших містах України відбули ся численні збори і маніфестації, підчас котрих населенє заманіфестувало свою прихильність до нового правительства і горяче бажанє бачити свою вітчину ущасливлену національною автономією.**

В Києві представники Українців взяли участь в надзвичайнім засїданю земства. Як доносить московське „Русское Слово" (з 15. марта) на одних таких зборах один український селянин заявив в імени селян, що край має всьо, чого потребує: хлїба, омасти і молока є подостатком. „Окажіть народови любов, а будете мати всьо, чого потребуєте!" — говорив той селянин.

На зборах у Києві, на яких було богато околичних українських делєґатів, рішено вислати до правительства делєґацію, яка має представити йому домаганя народу.

На других зборах ухвалено видати до Українців відозву в цїли зорґанізованя полку українських добровольців.

В цїлій Росії публична опінія відносить ся прихильно до Українців.

Українському полкови з Волині, який перший перейшов на сторону народу, дума урядила горяче привитанє.

Маніфест Українців.

Відділ Союза Поступових Українців в Петрограді оголосив в часописи „День" заяву, в якій висказує свій погляд, що революция розвяже корисно українське національне питанє. **Поступові Українці домагають ся свободи віри, свобідного уживаня своєї рідної мови і відновленя національної й територіяльної автономії на федеральних основах.**

Але щоби уможливити зреалїзованє сеї програми, говорить ся в маніфестї про потребу успішного розвязаня питань суспільних і економічних, а передівсїм питаня аґрарного (земельного).

Українці сподївають ся, що першим кроком провізоричного правительства буде впроваджене української мови яко урядової в школах народних, середних і університетах, а також в судівництві, адмінїстрациї і в церкві.

Вкінци Українці домагають ся також увільненя всїх Українців з Галичини і Буковини, австрійських горожан, які находять ся у полоні в Росії.

В справі автономії України.

Харків, 25. марта. — Численні збори Українців заявили ся за демократичною републикою, як також за автономією України, за заведенєм української мови в школах і судах і за виданєм української часописи радою делєґатів робітників. — („Торгово-Промышленная Газета", 27. марта 1917).

(Продовженє зі сторони 1-шої).

ВІЙНА У ФРАНЦІЇ:

НАСТУП НІМЕЦЬКИХ ВІЙСК НА ЗАХОДІ.

ЛОНДОН, 15. мая. — **Ґінденбурґ розпочав нинї на англійськім і на французькім фронтї так сильний натуп, що він рівнаєть ся майже загальній протиофензиві.**

Наступ німецьких війск відбито, але як англійські так і французькі війска були приневолені в деяких місцях уступити назад.

ҐЕН. ПЕТЕН ГОЛОВНИМ КОМАНДАНТОМ ФРАНЦУСЬКИХ ВІЙСК.

ПАРИЖ, 15. мая. — **Ґен. Петен, який недавно обіймив був уряд шефа головного французького штабу, зістав іменований на нинїшнім засїданю кабінету головним командантом всїх французьких війск.**

Його місце, яко шефа головного штабу, обіймив ґенерал Фош.

Ґенерал Нівей, який був дотепер головним командантом війск на боєвім фронтї, позістане й надальше в чинній службі, але лише яко командант одної армії.

ОСТАННІ ВІСТИ.

—o—

УСТУПЛЕНЄ МІЛЮКОВА.

ПЕТРОГРАД, 16. мая. — **Павло Н. Мілюков, мінїстер для заграничних справ, уступив з ґабінету.**

Терещенко, дотеперішний мінїстер скарбу, іменований мінїстром для заграничних справ.

Керенський, дотеперішний мінїстер судівництва, іменований мінїстром війни.

В СПРАВІ „УКРАЇНСЬКОГО ДНЯ".

Отсим пригадуєть ся Хв. Комітетам, щоби старали ся як найскорше покінчити рахунки з уладженого у своїй місцевости „Українського Дня" і прислали точний звіт зі зібраних жертв на „Касовім звітї", який кождий Комітет одержав.

Чеки (дрефти, моніордери) треба виповняти так:
Federal Trust Co. of Newark (for Ukrainian Relief Fund).
Касові звіти враз з чеками належить посилати на адресу:
Rev. E. Sydoriak, 42 Van Buren St., Passaic, N. J.
До касових звітів належить долучити також спис колєкторів і ними зібрані квоти.

УКРАЇНСЬКА РАДА В АМЕРИЦІ.

ДОПИСИ.

З FULTON, N. Y.

Пару слів з „Українського Дня".

В нашій місцевости жиє невелике число Українців, бо богато наших людий з браку відповідної праці повиїзджали за ліпшими заробітками. Лишило ся лиш кільнанайцять, котрі заледви вдержують відділ У. Н. Союза, а на кождий клич, як можуть, так старають ся, щоб помогти втерти сльозу нашому заплаканому народови.

Як лише рознесла ся чутка, що заходами Української Ради представники американського народу ухвалили „Український День", то фултонські Українці постановили використати той так важний для нас день. Декотрі члени місцевого товариства ходили по домах, де лише мешкають які Українці, вияснювали кождому, що треба, і спрошували людий на збори. По тяжких трудах усі згодили ся жертвувати один день, аби піти по домах і улицях місточка і просити датки для поневолених війною Українців.

Як минув день 21. цьвітня, всі збігли ся на означене місце і показало ся, що з ліст і пушок зібрано разом 108 долярів і 16 центів. Невелика се сума, але ми в своїм місточку і того не надіяли ся зібрати в такий тяжкий час.

В імени голодуючих вдів і сиріт у старім краю дякуємо щиро-сердечно тим, що брали участь в колектованю, як і всім жертводавцям за їх трі жертви. Честь Вам і слава!

Комітет.

—о—

З CLIFTON HEIGHTS, PA.

Жертволюбність нашого народу.

Від часу заснованя у нас читальні ім. Т. Шевченка старали ся ми о скільки змога дати помічи нашим родимцям вріднім краю, потерпівшим у війні. Коли члени читальні ходили з колядою на рідний край, то всі наші Українці приймали їх радо, та на жаль знайшла ся одна женщина, котра не тільки що відмовила помочи потерпівшим у війні, але ще і наговорила колядникам дурниць, що аж жаль було слухати.

Коли завитала нам небувала нагода, а то день 21. цьвітня, ми радісно повитали той день і забрали ся щиро до народної праці в цїли збираня жертв на голодуючих вдовиць, сиріт і калік в ріднім краю. Хоч нас мале число членів, але вони є щирі до посьвяти народним справам. Вони не жалували часу і покинули роботу в фабриці на той день і не повстидали ся просити чужинців о кусень хліба для тих бідненьких сиріток, котрим з голоду і холоду вже і сліз в очах забракло. Та на жаль не всі наші Українці поспішили з жертвами. Ненадійно трафила ся одна дівчина-Українка, що з насьмішки жертвувала один цент! Ми отсим просимо ту панночку, щоби прийшла до читальні і оплатила кошти на пересилку її „жертви" до рідного краю — для її тата і брата.

Тепер просить ся Вас, Українці з Кліфтон Гайтс, котрі ще не жертвували на рідний край, то жертвуйте як найскорше, скільки хто може. Відчуйте, Родимці, плач і стогін наших братів і сестер в ріднім краю! Наша читальня відослала вже до Української Ради $137, але ще раз буде відсилати прихід з представлення, котре було уряджене на дохід нещасних земляків в ріднім краю.

В найблизших днях буде звіт з того приходу, тож не відтягайте ся, бо будемо разом відсилати.

В імени голодуючих братів і сестер в ріднім краю щиру і сердечну подяку складаємо Вам, Дівчата-Українки, і Вам, Хлопці, українські Соколи, і Вам, українські Діточки, і всім тим, котрі заняли ся збиранєм жертв і показали любов до свого рідного, заплаканого тепер народу. Честь Вам перед Богом і всім народом українським! Честь Вам перед чужинцями, перед котрими Ви показали, що маєте щиро привязане серце до свого народу.

Член читальні.

—о—

З YOUNGSTOWN, O.

Позір, Українці!

Отсим подасть ся до відома всім юнґставнським Українцям, що читальня „Просьвіти" ім. Тараса Шевченка зістала відновлена дня 6. мая б. р. при „Українськім Клюбі", ч. 628 Френклін Аве., в присутности кількадесять членів, а вибір урядників наступив, як слідує: Йосиф Фурдас, предсідатель; Іван Сибидло, секретар; Петро Буряк, касієр; Демко Данилюк, бібліотекар; Миколай Павлишин і Онуфер Сенчак, контрольори.

На зборах порішено заснувати курси для неграмотних — для старших і для дітий.

Курси для старших будуть відбувати ся кождого вівтірка і пятниці, о годині 8-мій вечером. Науку розпічне її. Йосиф Фурдас 22. мая б. р.

Мами і Батьки! Памятайте про свої діти і впишуйте їх на науку, яка буде означена по вписі всіх дітий. Користати з тої науки можуть лише тоті, котрі стануть членами товариства „Просьвіти". Річна вкладка виносить лишень один доляр.

А тепер до Вас, Брати, хочу кілька слів сказати. Коли я прибув до Юнґставн, О., тому 5 років, то я зараз запитав о. Зацерковного про школу, а що школи не було, то я хотів при помочи о. Зацерковного українську школу заснувати. Але видячи, що о. Зацерковний до неї не береть ся, я зі своєї сторони зладив відозву до народу і прибив її коло церкви на дереві. Отцю Зацерковному се дуже не сподобало ся, тож почав на проповідальници викрикувати, що школа буде, що він уже має дві законниці, а язика руського він сам буде вчити.

Скінчило ся на крику, а школи як нема так і нема. Чому?... Не моя в тім вина, лиш Ваша і о. Зацерковного, бо Ви своїм парохом маєте такого патріота Українця, котрий скорше любить церкви і каси закладати, ніж школи основувати. Чому воно так є? Чейже даєте річно 18.000 долярів, а за 5 років се робить 90.000 долярів. Чи маєте Ви церкву виплачену? Чи маєте школу? Чи мають Ваші діточки в неділї катехизм? Ні і ще раз ні! То Ваша така господарка! Чейже маєте уряд, але той уряд мальований, самі „печатковці"...

Схаменїть ся, Юнґставнці, і зрозуміїте, що церква не може дати того виховання, яке дає рідна школа. Ні! В церкві Ваша дитина не чує катехизму, а сварку на своїх батьків, тай про доляри. Мами і Батьки! Встидайте ся своїх синів! Та чейже то має бути здорове і сьвідоме поколїнє. Се має бути цьвіт нашого українського народу — а деж школа? Нема, бо тутешні українські діти таких батьків мають, які їм науки української мови відмовляють. Схаменїть ся, будьте люди жиючі, а не трупи ходячі!

Тож кличу до Вас, Батьки, Мами і Молодці: Віджалуйте труду і явіть ся всі як один у читальни в неділю 20. мая, о 3-тій годині пополудни і приведіть свої діточки до впису на науку української мови. Читальня „Просьвіти" має на цїли згуртувати всіх Українців нашої місцевости, а се має бути одно тіло, одна думка і одна мета.

Подасть ся також до відома, що виписи до кружка аматорського — вписи до хору — і заложеня кружка для самих женщин відбудеть ся в тусаму неділю.

Йосиф Фурдас,
предс. тов. „Просьвіти" ім. Тараса Шевченка.

ЧЕСТЕР, ПА.

Тов. Український Народний Клюб „Січ"

— устроює —

Великий Баль

В СУБОТУ, ДНЯ 19-го МАЯ С. Р.

В ODD FELLOWS TEMPLE HALL,
8th and Sproul Street, Chester, Pa.

Початок точно о год. 5-ій вечером.

ВСТУП 25 ЦЕНТІВ.

На сей баль запрошує всїх Українців

57-58 Комітет.

РУХ В ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ДІТРОЙТ, МІШ. Бр. св. О. Николая, від. 175, взиває своїх членів, аби кождий явив ся на мітінґу дня 20. мая б. р., під число 30 Деннс стр. Неявившийся член заплатить кару $1.00, а урядник $2.00. — Д. Макара, секр.

ГАМТРАМК, МІШ. Тов. ім. М. Січинського, від. 146, повідомляє всїх своїх членів, що мітінґ відбудеть ся в неділю, дня 20. мая, в галі Укр. Дому, а рівнож повідомляє, що Товариство устроює баль в суботу, дня 19. мая, в гали Укр. Дому, під ч. 84 Грейлінґ стр., Гамтрамк, Міш. Котрий член не явить ся на бали, заплатить $1.00 кари, без огляду на те, чи мав час, чи ні. — П. Пaснак, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. „Народна Поміч", від. 14, повідомляє всїх своїх членів, що місячний мітінґ відбудеть ся в суботу, дня 19. мая б. р., в гали під ч. 414 Ел 5-та ул. Початок точно о годині 8-мій вечером. Обовязком кождого члена явити ся на сїм мітінґу, бо маємо важні справи до полагодженя. Котрий член не явить ся, заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. — П. Прус, предс.

БРИДЖПОРТ, КОНН. Тов. „Укр. Січ", повідомляє всїх своїх членів, що місячний мітінґ відбудеть ся в неділю, дня 20. мая, о годині 2-гій пополудни, в льокали читальні, 1071 Пемрук стр. Кождий член має на тім мітінґу явити ся, бо є важні справи до полагодженя. — М. Каблак, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Заходом Укр. Муз. Кружка Пост. Робітників Тов. Поморяни в Ню Йорку

— відбуде ся —

ПЕРШИЙ ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ

получений зі співами, деклямаціями, ріжними солями і виступами українських малолїтних дітий, в память дволітного заснованя української музики в Ню Йорку

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 20. МАЯ 1917 Р.

на Вебстер Гол, 117 Іст 11-та улиця, в Ню Йорк Сіти.

Початок точно о годині 5-ій вечером.

ПРОГРАМА:

1. Вступне слово, виголосить ....тов. Ю. Івашко
2. а) „Марш Галаґірі"; б) Овертура „Home Circle" відограє ....Музичний Кружок
3. Мішаний хор тов. „Поморяни" під управою ....п. П. Букса
4. Орхестра діточа під управою ....п. А. Гуньки
5. Деклямація „На Україні" (Очко), виголосить ....тов. Д. Кучкудівна
6. Сольо барітонове: а) „І золотої і дорогої", Шевченко-Січинський; б) „Гетьмани, гетьмани", Шевченко-Лисенко, відспіває ....п. М. Зазуляк
7. Сольо клярнетове: „Scene and Air from Luisa di Montfort", відограє управитель Музичного Кружка ....п. В. Шиманський
8. Валець „Милий вечер", відограє..Музичний Кружок
9. Сольо скрипкове: „Life Let Us Cherish", відограє ....дівчинка А. Бредес
10. Деклямація „З руху революційного в Росії 1905 р." (Б. Лепкий), виголосить...тов-ка Т. Гупалівна
11. Сольо на пяні „Gitana" (Mazurka), відограє.. ....дівчинка І. Сайфер
12. „Вязанка українських пісень" відограє.......... ....Музичний Кружок
13. Сольо скрипкове „Home Sweet Home", відограє ....п. А. Гунька
14. Сольо барітонове: а) „Минають дні, минають ночі", Шевченко-Заремба; б) Арія з опери „Carmen" (Bizet), відспіває ....п. М. Зазуляк
15. Мельодії на мандолїнах під управою....п. А. Гуньки
16. Мішаний хор тов. „Поморяни" під управою.......... ....п. П. Букса
17. а) „Ще не вмерла Україна"; б) „Star Spangled Banner", американський гим, відограє.......... ....Музичний Кружок

Цїни тікетів враз з гетчеком: I-ше місце $1.00; II-ге місце 75 цнт.; III-тє місце 50 цнт.; IV-тє місце 35 цнт.

ПО КОНЦЕРТІ БАЛЬ.

При тій нагоді будемо принимати в члени до тов. „Поморяни" і відділу Музичного Кружка без вступного.

Тикети перед концертом можна набути в Українськім складі, 90 Аве. А, Ню Йорк.

Вп. Родимці! Музичний Кружок має повну надію, що всї Українці з Ню Йорку і околиці звернуть свою увагу на наш перший концерт і прибудуть в як найбільшім числі. — За як найліпший порядок концертовий ручить

49.52—57-58 КОМІТЕТ МУЗ. КРУЖКА.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Братство св. Василія, від. 339 У. Н. Союза

— устроює —

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

на котрий запрошує всїх Українців з Філядельфії і околиці. На тім бали буде приґравати первоpядна музика.

Будуть смачні перекуски і сьвіжі напої.

Родимці! Отсим запрошуємо вас на сю забаву. Приходіть всї на той баль, на котрім будете могли красно забавитись і почути нову орхестру, яка буде приґравати до ріжних танців. Баль відбуде ся

В СУБОТУ, ДНЯ 19-го МАЯ 1917 Р.

В MERCANTILE HALL, 849-51 N. Franklin Street.

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 7-ІЙ ВЕЧЕРОМ.

Вступ разом з оплатою за ґардеробу тільки 25 цнт.

За добру забаву і чесну обслугу ручить

56-57 КОМІТЕТ...

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

В сїй рубрицї поміщуйте слїдуючі оголошеня: Коли хочете віднайти своїх свояків, краянів або товаришів.—Коли шукаєте занятя.—Коли бажаєте, щоб хтось доніс Вам, де іде добре робота.—Коли потребуєте аґентів до поширеня Вашого бизнесу.—Коли потребуєте робітників до праці в бучерні, ґросерні, готели або на фарму.—Коли шукаєте спільників до бизнесу.—Коли шукаєте дякоучителів і учителів музики.—Коли маєте хату або фарму на продаж.—Коли маєте хату або фарму до винайму.—Коли маєте на продаж якісь річи.—Коли пошукуєте людий на мешканє з харчом.—Коли продаєте свій бизнес або хочете купити чи обмінитись з ким.—Коли хочете подати свою адресу або бизнес до публичного відома.

ПОТРІБНО СТАЛИХ МАЙНЕРІВ.

Наші робітники заробляють пересїчно $100.00 до $150.00 місячно; як найліпші услівя для робітників; виґідні доми на мешканя. В копальнях нема ґазів анї води. Пишіть або приходіть сейчас. Адреса: 57-63

FRANK D. BARREN, Gen. Supt., WINIFREDE, W. VA.

Пошукую свого шваґра НИКОЛУ КОНИКА, з села Пасечнє, повіт Станиславів. Перед трома роками перебував в місцевости Пайн Рідж, Манітоба, Канада. Також пошукую СТЕФАНА ЛОПАЦЬКОГО, котрий перебував в Міннеаполіс, Мінн., ДЖОВА ШУЛЯТИЦЬКОГО, котрий перебував в Дулут, Мінн. і ІВАНА РОМАНОВА, з Екели, Норт Дакота. Хто би о них знав, або вони самі, нехай зголосять ся до мене у важній справі на адресу: 56-58

Н. Т., c/o „СВОБОДА",
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Пошукую ВІКТОРА БАБІЯ, родом з Увся, пов. Підгайці, котрий до недавна перебував в Стейпелтон, Н. Й. 56-57

СТАХ ЛУЧКА,
c/o Exchange,
520 E. 6th St., New York, N. Y.

ІВАН БІЖИК, з села Журавин, повіт Лїско, 13 літ в Америцї, перебував в Вілкеберї, Па. Перед двома роками робив в „Філядельфія Сіти Госпітал". Хто би о нїм знав, або він сам, зволить голоситись на адресу: 55-57

KONSTANTYN BIZYK,
111—6th St., Ambridge, Pa.

Хто подасть скоро його адресу, дістане $5.00 нагороди.

ХОЧУ ПРОДАТИ скоро машину до писаня Hammond Typewriter, на якій можна писати ріжними мовами, по російськи, українськи, англійськи і по польськи. Машина ся коштувала $55.00, а тепер продасть ся з причини перенесеня до другої місцевости за $30.00. Голоситись на адресу: 57-59

ПУБЛИЧНИЙ СТЕНОГРАФ,
GEORGE MUSSICA,
518 N. Philip. St., Philadelphia, Pa.

Пошукую своєї стриєчної сестри МАРІЇ ГАРГАЙ з Телесниці сїнної, повіт Лїско; 3 роки тому мала перебувати в Пасайк, Н. Дж. Хто би о ній знав, або вона сама, нехай зголосить ся на слїдуючу адресу: 57-59

MR. GEORGE HARHAJ,
2638 W. 7th St., Cleveland, O.

УКРАЇНСЬКО-НІМЕЦЬКА ПРИВАТНА ШКОЛА. Учу німецької мови старих і молодих. Для дітий можу уділяти лекції приватно. Голоситись листовно або особисто. 55-58

В. ІВАСЬКІВ,
c/o H. Sayshen,
315 Avenue A, New York City.

ФОНОҐРАФ з многими гарними рекордами, який коштував $40.00 продасть сейчас за $12.00. Все в найліпшім стані. Адреса: 34-61

MR. PETRAK,
231 E. 5th St., New York, N. Y.

---

37 ЛІТ УЧИТЕЛЬ ТАНЦІВ

STERN, Broadway, cor. Myrtle Ave., Brooklyn, N. Y. Учить початкуючих, аматорів і професіональних; найновійші танцї сценїчні і балеві. Ціна від $5.00 до $10.00. Школа отворена від 9. рано до 11. вечер щодня і неділї, зимою і лїтом. 56—

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА

має великий склад книжок всякого рода: Історії, повісти, оповіданя, байки, казки, поезії, співаники, молитвеники, образи патріотичні, релїгійні і много инших річий. Пишіть по катальоґ на адресу:

UKRAINSKA KNYHARNIA, 16—
168 E. 4th Street, New York, N. Y.

ЛЮДИ — приходіть по роботу в фабриках, фармах, ресторанах, готелях, зелїзницях, цеґольнях, дорогах, стайнях і т. и. Приведіть своїх приятелів.

COMMERCIAL AGENCY,
38 Montgomery St., Jersey City, N. J.

КАЛЕНДАРІ НА 1917 РІК.

ПРИЯТЕЛЬ ЖОВНІРА, дуже цікавий, з многими образками з поля битви. Ціна ....50 цнт.

КАЛЕНДАР ЗАГАЛЬНИЙ, ціна $1.00

Замовленя треба посилати до: 55—

UKRAINSKA KNYHARNIA,
34 E. 7th St., New York, N. Y.

КАНЦЕЛЯРІЯ АДВОКАТСЬКА.

Уділює інформації і переводить всякі справи правничі, спадкові, купна і продажи реальностий, колектує довги і др. Порада в українській мові. Голоситись на адресу: 27ч—

A. S. AARONSON, W. D. K.,
218 Main Street, Ansonia, Conn.

Потрібно сейчас

СПРАВНОГО КОРЕСПОНДЕНТА,

який знає добре український і польський язик, а також трохи словенський. Стале занятє від 7-ої години вечером до 10-ої години вечером а також добра платня. Голоситись сейчас до: 56-57

MRS. LILLY PIASECKA,
295 East 14th St., New York City.

---

60 НОВИХ ДОМІВ ДЛЯ МАЙНЕРІВ НА ЗАМЕШКАНЄ

Гарні 5-кімнатові доми. Нова мурована школа. Вугіль сім і пів стопи грубе. Електричні майнерські лямпки. Голосіть ся до: 55ч73

HECLA COAL & COKE CO.,
Стація: Isabella, Fayette County, Pa.
Почтова адреса: Hillcoke, Pa.

15 миль від Бронсвіл, Па., при Мононґагеля зелїзниці.

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ ДУЖЕ ВЕСЕЛА ОПЕРЕТА В 3-ОХ ДІЯХ

ОХ! НЕ ЛЮБИ ДВОХ!

написав Антоній Ів. Нагорянський.

Ся книжка надає ся зновні для аматорських театральних вистав. До відограня потрібно всего 4 женщини і 6 мущин. — Ціна за прим. 25 цнт., за 12 примірників $2.25.

Замовленя і гроші посилайте до:

"SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ЖАРТИ.

В розяреню.

Чоловік (до жінки, яка сильно з ним сварить ся): Будь спокійна, Явдоню, таж я знаю, що я маю добру жінку, як ангел.

Жінка: — Ая, дідька маєш!

Гарне казанє.

— А що там, чоловіче, гарне було нині казанє?

— Що гарне, то правда, але за коротке. Я не встиг добре задрімнути, а тут вже й конець.

Скупар.

Лікар (до скупаря): — Ваш жолудок зіпсутий. Що ви їли вчора?

Скупар: Нічого, пане доктор; трохи свинячого мяса, що лишило ся ще з минувшого тижня.

Лікар: Тепер маєте научку. Не треба зіпсутого мяса їсти.

Скупар: Пане доктор, алеж зіпсутий жолудок можна направити, а зіпсутого мяса ні!

Чому Фрид сквітував ся.

Джан здибає Фрида на улици тай питає: — А ти вже тут? Таж ти став був у Айрима до роботи на фармі! Сквітував ся так скоро?

— Ая сквітував ся. Бодай го сьвіт не знав!

— А тож що стало ся?

— Та видиш, то так: Як я став у него до роботи, то першого тижня згинув му баран... і ми зїли. На другий тиждень згинула корова... тай ми зїли. А коли на третий тиждень згинула його стара мама, я взяв тай сквітував ся.

Щирість у критиці.

Управитель театру (по скінченім представленю до репортерів часописий): Будьтеж щирі, панове, в своїй оцїнцї. Памятайте, що дохід з сего представленя призначений на фонд голодуючих Бельґійців і не забудьте також, що кождий з наших акторів вже від двох місяців не їв снїданя і не мав доброго обіду анї вечері.

Похвала.

Служниця (до панї): Ваш муж мусить вас дуже любити. Коли він тільки вийде коли до шинку, то все сїдає коло вікна й зиркає заєдно на вікно вашої кімнати.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

„Війна скінчить ся 1. вересня 1917".

Джордж МекНейр, заступник президента компанії В. & Дж. Слон і заступник президента банку „Бенк оф ді Метрополіс", заявив, що 10-літна дитина, яка від уродженя була глухою і німою, коротко перед своєю смертию заговорила сих два речення: „Мамо, я незадово умру". Відтак кілька годин пізнійше знов промовила: „Я дуже рада, що ся страшна війна скінчить ся 1. вересня 1917".

Дитина, яка не хорувала, умерла слідуючого дня. А що вона випророкувала собі смерть, то і пророцтво про конець війни треба уважати правдоподібним.

П. Крат в Злучених Державах.

Канадійський „Ранок" доносить, що п. Павло Крат перебуває тепер в Злучених Державах, де процесує Р. Н. Союз за очерненя, міщені на нього в „Народній Волі".

Воєнна конскрипція в Ню Йорку.

З днем 15. мая в Ню Йорку почала ся воєнна конскрипція усього населення, почавши від 16 літ житя. На всі запити треба точно відповідати, а кождий Українець, чи він з Галичини, Буковини, Угорщини чи з російської України, повинен в рубриці „nationality" записати ся яко UKRAINIAN. Нехай на се кождий зверне пильну увагу.

Ню Йорк протестує проти підвисшеня ціни їзди трамваями.

Задумана підвишка ціни їзди нюйорськими трамваями з 5 на 6 центів стрінула ся з бурею протестів зі сторони робітничих і суспільних організацій. Остре становище супроти підвишки заняла Центральна Федеральна Юнія. Її секретар, Бем, заявив, що 750.000 юнійних робітників в місті і стейті запротестує проти підвишки ціни їзди і буде апелювати до комісії публичної услуги.

Секретар Бем, обговорюючи справу підвишки ціни їзди, сказав:

Коли минувшої зими трамваєві робітники жадали більше гроший, то „Інтербоpo" і нюйорські трамваєві компанії піднесли страшний крик. Вони віднесли ся до публики, щоби вона заховувала ся пасивно, тим більше тепер, коли до теперішної їзди додано більше один цент. Федеральна Юнія буде поборювати сю підвишку і конечно будемо жадати від міських властий, аби зарядили дві їзди за 5 центів.

Коли комісія публичної услуги не полагодить сього домаганя, то юнія буде шукати свого права в Олбани.

Чужинцям не вільно їхати американськими кораблями до російських пристаний.

Секретар торговлі видав розпорядженє, силою якого забороняєть ся ворожих чужинців брати на американські кораблі, які везуть транспорти до російських пристаний.

Заборона не відносить ся до американських кораблів, які везуть транспорти до инших держав.

Вино яко американський воєнний напиток.

Вино правдоподібно стане американським напитком на час війни. В конгресі внесено проєкт, аби заборонити продукцію горівки на час війни.

Російські нігілісти вертають домів.

Минувшого понедїлка з Ню Йорку виїхало 125 осіб, які, яко нігілісти за часів автократичної монархії, були засуджені на вигнанє і довгий час переживали в Злучених Державах. Вони виїхали до Сан Франціско, відки кораблем через Тихий океан і залізницею з Владивостоку відідуть до Петрограду.

Вигнанці, се по більшій части самі старці, які не дуже оптимістично задивляють ся на найновійші події в Росії.

Ніодин з них не має достаточної суми гроший, але всі надіють ся дістати їх з Росії.

Цікава операція.

Жінка Моріца Е. Шварца, інспектора музики в публичних школах міста Джерзи Сіти, пішла до кінотеатру і там пустила ся їй кров з носа. В тиждень після того наступив загальний кровоток і кров почала випливати живцем не тільки носом, але також ухами, очима і ротом. Прикликано кількох лікарів і недужу забрали до шпиталю. Заки там затамовано кровоток, хора стратила 65 процент усеї своєї крови, а головний шпитальний лікар, др. Дікінсон, заявив, що коли з жили хорої не перелиєть ся відповідну скількість сьвіжої крови, вона мусить умерти. Завізвано сейчас відповідного спеціялїста з Ню Йорку, але заки він прибув до шпиталю, пані Шварцова так вже була зіслабла, що до кінця житя лишало ся їй заледви пів години часу. Аби ратувати жінчине жите, Моріц Шварц дав кварту своєї власної крови, а другу кварту виточено з якогось здоровенного Шведа, котрого спеціяліст привіз із собою з Ню Йорку. Обі ті кварти крови перелято в тіло умираючої жінки, а в годину по тій операції недужа могла вже сама сидіти на ліжку і говорити. За кілька днів вона буде вже зовсім здорова. Її муж, з причини утрати цілої кварти крови, мусить кілька днів перебути також у шпиталі.

Цигани льояльні супроти американського правительства.

Джек Гайден, „король" соток тисячів циганів і номадів у Злучених Державах, приїхав до Сінсінаті, О., і замешкав з „королевою" в готели Палас. В Злучених Державах він проживає вже 40 літ і протягом того часу все жив у циганських будах, возах і т. п.

На запит, як цигани відносять ся супроти війни, Гайден сказав:

Ми віддамо остатний доляр і остатного чоловіка за наше правительство в часах потреби. Ніхто не стоїть так вірно при президенті, як цигани

Гайден є високий на 6 стіп і важить 235 фунтів.

Чотири молоді хлопці заарештовані за неморальний вчинок.

Джерзисітська поліція заарештувала 16-літного Т. Кузика, 16-літного Дж. Ферія, 18-літного І. Ягельского і 19-літного Г. Канавана за неморальний напад і знасилуванє 15-літної дівчини С. Песковіц.

Заарештовані перебувають у слідчім арешті, а дівчина находить ся в грізнім стані. Дівчина о 5. годині вечером вертала з театру домів, коли нараз дорогу заступили їй хлопці. Вони насилу затягнули її до пивниці при розі шестої і Гров улиці, де розбішені поповнили насильство.

НОВИНКИ.

Домагане розділу церкви від держави в Росії.

В Ростові над Доном відбули ся збори духовенства, підчас котрих епископ Йоан виступив з горячою промовою, говорячи про критичне положенє церкви, і зажадав відділити конечно церкву від держави.

Збори Жидів-сіоністів в Одесі.

В Одесі відбули ся збори Жидів-сіоністів, на яких було присутних около 3.000 осіб. У виголошених промовах референти жадали конечно відданя Жидам Палестини. Принято резолюцію і заяву, що Жиди доти не успокоять ся, доки в цілім сьвіті не дібють ся горожанської, політичної і національної свободи, а також національної і державної независимости в Палестині.

Збори Грузинів у Петрограді.

В Петрограді відбули ся збори тамошних Грузинів, які обговорювали політичну будучність Грузії. Одноголосно принято резолюцію, жадаючи наданя Грузії політичних прав і злучити її яко републику на федеральних основах з Росією.

Заборона горівки в Росії викликала гране в карти.

Заборона алькоголю в Росії викликала нові наслідки, а іменно гранє в карти. Низші кляси населения шукають в картах розривки.

Суспільні діячі проєктують заложити в кождій місцевости кінотеатри, аби тим способом відтягнути людий від карт.

В 1915 році спродано 97.000 пачок карт більше ніж в 1914 році. В перших 11 місяцях 1916 року спродано 273.000 пачок карт. Найбільше карт розходить ся по селах.

Також висші верстви почали більше грати в карти. В 1915 році продано першорядних карт 728.000 тузинів пачок (в 1914 році 534.000 тузинів пачок). Відколи заборонено горівку, відтоді в Росії продаєть ся 25% карт більше ніж передтим.

Зміна начальства кубанського войска.

Начальник кубанського войска, генерал Бабич, усунений новим правительством, а на його місце назначений ґен. Лебедев, приятель революції.

На случай утечі Николая Романова.

Тимчасове правительство Росії розіслало до всіх головних пограничних міст і залізничих двірців Росії телеграми, щоби зарядити всякі можливости на случай утечі Николая Романова з Царського Села.

Правительство на жадане Николая Романова дозволило доручати йому всї петроградські часописи.

Французька мова в берлінських школах.

В берлінських народних школах на бажанє вводить ся науку французької мови.

Син німецького цісаря злодієм.

Часопись „Еко де Парі" оголосила документи якогось Люція Арента з Нойон (Франція), який оскаржує німецьких офіцирів о крадїж. Офіцири, які мешкали в його домі, закрали домашні річи. Між обжалуваними є великий князь Мекленбург, ляйтнант Ґольденбург і другий з ряду син німецького цісаря, принц Айтель Фрідріх. Ляйтнант Ґольденбург мав викрасти дорогі сподні Арентової жінки. Оскаржені мали закрасти всякі дорогоцінности: ложки, вилки, ґраті і т. п.

„Еко де Парі" заявляє, що справа принца Айтеля Фрідріха буде порушена на мировій конференції.

Швайцарія зірвала з Німеччиною торговельний договір.

Швайцарське правительство повідомило Берлін, що зриває торговельний договір з Німеччиною. Обставини є так тяжкі, що додержанє контракту є неможливе. Ціла Німеччина є замкнена і через се терпить Швайцарія, мимо того, що є невтральною. Американське правительство заявило Швайцарії, що коли вона зірве з Німеччиною торговельні договори, то буде діставати всі потрібні їй товари. В противнім разі не дістане нічого. Під сим напором Швайцарія мусїла вибрати перше.

Скандинавія лишаєть ся надалі невтральною.

В Стокгольмі відбула ся конференція премієрів Данії, Норвеґії і Швеції, на якій ухвалено, щоби їх держави остали ся дальше невтральними.

Прогібіція в Швеції.

В Швеції надальше заборонено продавати алькоголь. Парлямент ухвалив закон, який має війти в житє з днем 1. січня 1919 року, котрий говорить, що кождий чоловік, хотячи пити навіть пиво або вино, мусить мати на се спеціяльний дозвіл властий.

Приватні підприємства будуть замкнені, а торгувати пивом або вином буде заборонено.

Повстанє Індіян в Полудневій Америці.

З Перу (република в Полудневій Америці) доносять, що в околицях Сандії, де є поклади золота, недалеко границі Болївії, вибухло повстанє Індіян. Кількох властителїв і урядників убито.

Пісні дні в Франції.

В Парижи заборонено продавати мясо в першій годині пополудни. Ся заборона наступила мимо того, що в Франції вже заведено два пісні дні в тижни, а се четвер і пятницю. Різниці, почавши від 15. мая, мають бути замкнені від 11-ої години в середу перед полуднем до 6-ої години вечером в пятницю.

Статистика міністерства господарства виказує, що з кінцем 1916 року рогатої худоби було меньше ніж 12,500.000 штук (1913 року було 14,700.000 штук); число овець упало з 16,000.000 на 11,000.000; число безрог з 7,000.000 на 3,000.000; число коний з 3,000.000 на 2,000.000.

Від початку війни ціна житевих продуктів подвоїла ся. Цукор і уголь продають ся лише за картами. Газ і електрика заборонені в уживаню. Сьвіжого хліба і пісточок не продають ся.

Всі Англійці до 50 літ житя підуть на фронт.

Англійське міністерство війни зложило урядову заяву, що до війска можуть голосити ся всі мущини до 50 літ житя. Коли ж не буде досить добровольців, то правительство зарядить примусовий асентирунок.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

Питаючому з Бофало, Н. И. — Ціла Буковина находить ся під управою російської адміністрації.

Читайте українські книжки і ґазети бо часте читанє веде до просьвіти, а просьвіта — се сила. — Пишіть по цінник книжок до друкарні „Свободи".

Не один каже

„Я МУШУ ЧИТАТИ „СВОБОДУ", АЛЕ Я ЇЇ НЕ МОЖУ ЗАБУТИ ТОГО, ЩО ВОНА КОЛИСЬ ПИСАЛА". — А ПРЕЦІНЬ ТАКЕ ГОВОРЕНЄ Є НЕ СЛУШНЕ. ЩО БУЛО КОЛИСЬ, ТО НЕ ТЕПЕР. ТАКІ БУЛИ ЧАСИ. АЛЕ ПРЕЦІНЬ ОДНО МУСИТЬ КОЖДИ ПРИЗНАТИ, ЩО „СВОБОДА" ВСЕ СТОЯЛА ТВЕРДО В ОБОРОНІ УКРАЇНСЬКОЇ СПРАВИ. ТОМУ ТРЕБА ПЕРЕДПЛАЧУВАТИ ---------- „Свободу"

а „Свобода" не дорога, бо коштує:

НА РІК $2.50	В місті Джерзи Сіти і за границю:	Гроші і замовленя треба слати на адресу:
НА ПІВ РОКУ $1.25	РІЧНО $3.25	„SVOBODA",
НА 4 МІСЯЦІ $1.00	ПІВРІЧНО $1.75	83 Grand St., Jersey City, N. J.
	НА ЧВЕРТЬ РОКУ $1.00	

Ти питаєш...

Ти питаєш, чи кохаю
І чекаю, як колись...
Ах, сама тепер не знаю, —
Бо три тижні пронеслись.

Аж три тижні, як сказала,
Що навік тебе люблю,
Як чекаючи, бувало,
Цілу нічeньку не сплю!

За три тижні в сине море
Стілько річок пролилось;
На безмежному просторі
Стілько хвиль перевелось!

За три тижні спалахнуло
Стілько соняшних хвилин,
Що минуле потонуло,
Як на дні морських глибин.

Так людське жите крилате
Далі радісно летить...
І тобі пора вже знати:
Вік кохання — тільки мить.

Леся Ясенко.

Про женщину.

(Пише старий кавалєр Стефан).

Знаю богато женщин, з котрих ані одна не є подібна до другої, мимо того, що всі є до себе подібні. І на підставі сеї докладної відомости про женщини можу сьміло сказати, що не знаю їх зовсім. Треба отже дуже докладно спізнати женщину, щоби переконати ся, що її цілком не знаєть ся.

Про женщину писано вже богато і всі годять ся, що женщини не можна точно описати. Ніякої річи на сьвіті не пробовано так точно описувати, як женщину і ніякий опис не є так неточний. Найкрасше описуєть ся женщину реченями недорічними, і дивним дивом — всі недорічности дають ся до неї точно припоровлювати.

Сказав хтось, що женщина була би доброю, коли би не була женщиною. Се є першою хибою женщини, а другою хибою є се, що женщина **мусить** мати хиби.

Сказав якийсь критик, що женщина, хотячи бути доброю, мусить мати якусь хибу. А хибою женщини є, що вона, хотячи бути доброю, має аж **забогато** хиб і через се не є доброю.

Женщина — каже хтось инший — є нещастєм, і то як не чужим, то бодай своїм власним. Коли женщина почуваєть ся нещасливою, то любить, аби її за таку узнавано і жалувано, а коли її жалуєть ся, тоді вона чуєть ся щасливою... І як жеж її жалувати?

Женщина не любить, аби її приятельки жалували її. Женщина радаб, аби її приятелька позавидувала їй чогось і при сій нагоді щоби тріcла. Женщина взагалі любить приятельку, але під услівєм, аби приятелька не вподобала ся їй, бо чим більше вподобаєть ся їй приятелька, тим меньше їй се до вподоби.

Зате женщина любить, — так бодай кажуть — коли її розуміє мущина, і за щонебудь є йому вдячною, а часто навіть більше, ніж він сам бажає. Ба! Часом з вдячности йде так далеко, що виходить за нього заміж, що вже є найбільшою **невдячностию.**

Для женщини є всьо можливе. Вона, будучи нераз сама тираном в хаті, просить увільнити її з неволі. Жінка запитуєть ся чоловіка о пораду, щоби знала, як має поступити навідворот.

Женщина потрафить в як найяснійших словах описати найтемнійший характер своєї приятельки. Вона потрафить знайти відповідний вираз не лише тоді, коли хоче щось сказати, але й тоді, коли хоче щось промовчати. Коли женщина каже, що хоче вмерти, то тим вона хоче сказати, що хоче ліпше жити.

Впрочім — всього вичислити не дасть ся... Певним є лише те, що чоловік не повинен женити ся, коли хоче бути вільним. Женщина хоче і любить, аби з нею женити ся, бо вона радо посьвячує свою волю, щоби позискати **волю.**

СЛІДУЮЧІ УКРАЇНЦІ ПОЛОНЕНІ В ІТАЛІЇ ПОШУКУЮТЬ ЧЕРЕЗ НАШЕ БЮРО СВОЇХ КРЕВНИХ І КРАЯНІВ, ПЕРЕБУВАЮЧИХ В АМЕРИЦІ.

104) Гудуляк Іван пошукує Василя Малофія, Скарідона Головача і Івана Воротняка з Камени, пов. Серет, Буковина.

105) Медвідь Джордій пошукує Софрона Клима з Жучки старої, пов. Чернівці, Буковина.

106) Кицула Петро пошукує шваґра Андрія Дзінка з Новосілки, пов. Товмач.

107) Ігнатюк Василь пошукує Василя Бройщука Предуна.

108) Пуляк Василь пошукує Івана Сиротюка з Петраниии, пов. Калуш.

109) Зеленка Софрон пошукує батька Івана Зеленку з Ліпшіяки, пов. Кіцман, Буковина.

110) Петришин Іван пошукує сестер Марти і Евдохи з Сущина, пов. Тернопіль.

111) Криштоф Антон пошукує стрия Филипа Криштофа з Вязової, пов. Жовква.

112) Ладзінський Пилип пошукує сестри Євки Федьків з Накваші, пов. Броди.

113) Ровецький Іван пошукує сестри Анни Репета з Новосілки, пов. Перемишляни.

114) Клюба Петро пошукує шваґра Яська Качковського з Сарнок долішних, повіт Рогатин.

115) Бобик Петро пошукує сестри Катерини Бобик з Підпечар, пов. Товмач.

116) Драбич Шимко пошукує брата Івана і Николу з Локота, пов. Турка.

117) Насипаний Іван пошукує шваґра Сидорича Франка з Шибалина, пов. Бережани.

118) Панчишин Петро пошукує Дмитра Томишина з Микитинець, пов. Товмач.

119) Козіцький Юрко пошукує брата Андруха з Плотичі, пов. Бережани.

120) Банка Юра пошукує Юру Драча з Мармарош, Угри.

121) Сенько Василь пошукує Івана Ґельбича з Угорської сторони.

122) Баран Никола пошукує Петра Комара з Олієвки-Королівки, пов. Городенка.

123) Шенико Василь пошукує Митра Вежделя з Угорської сторони.

124) Туліка Андрій пошукує Івана Куника, Федора Ласічука і Федора Ющака з Вербіжа нижного, пов. Коломия.

125) Бойко Михайло пошукує шваґра Стефана Царика з Підгородищ, пов. Бібрка.

126) Рубас Гринько пошукує брата Михайла з Кудобинець, пов. Зборів.

127) Самотія Михайло пошукує вуйка Николу Бродика.

128) Якимець Олекса пошукує тети Марини Березюк з Богатковець, пов. Підгайці.

129) Ільчин Григорій пошукує батька Андрія Ільчин.

130) Котелко Юрко, Василя пошукує брата Івана Котелко з Городенки.

131) Громада Василь пошукує Дмитра, Михайла і Івана Котиків з Пархача, пов. Сокаль.

132) Скепський Тарас пошукує Яремка Скварі з Гори, пов. Сокаль.

По адреси полонених і по близші інформації що до висилки грошевої помочи для них, належить писати на адресу:

AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE,
520 E. 6th Street, New York, N. Y.

Українське паломництво.

—о—

Около 1062 р. печерський ігумен (настоятель монастиря) Варлаам виправив ся був до Єрусалиму на прощу (віднуст) і з того часу виробив ся звичай ходити на прощу до Сьвятої Землї.

Богомольцї старали ся прибути до Єрусалиму так, щоби в цьвітну недїлю бути на утрени в церкві св. Гробу. Підчас богослужения вони держали в руках пальми, які опісля приносили до рідного краю. З того пійшла назва паломник, то є пальмоносець.

З початком XII. віку (десь між роком 1093 та 1113) виправив ся був до Єрусалиму ігумен Данило в супроводї гуртка инших людий, перебував там 16 місяцїв, відвідав богато місць в Палестинї і чудово описав сю свою цодорож. Сей опис, або „Житє и хожденіє Данила, русьския земли игумена“ — був найлюбійшою книжкою довгий час на Україні.

Сам Данило був родом мабуть з Чернигівщини, бо в своїм описї згадує часто річку Снову з сеї околицї.

В тім часї хрестоносцї були відобрали Єрусалим з рук Турків і королем в Єрусалимі був Бальдуїн.

Данило, хоч був монахом, однакож не перестає бути і патріотом. Ось якими зворушливими словами звернув ся він був до Бальдуїна: „Княже мой, господине мой! Молю ти ся Бога дїля и князей дїля русьских повели ми, да бих и аз поставил своє кандило на гробі святім от всея русьския земли“. (Дїля — задля, Бога дїля — задля Бога, в імя Бога; да бих и аз — щоби і я; кандило — лямпа).

І радїв як дитина сей поважний ігумен, коли князь вволив його просьбі і позволив поставити скромну лямпадку (лямпу) коло того, що було його найбільшою сьвятостию.

Яким поважним, яким гідним найбільшої пошани являєть ся перед нами сей побожний чоловік, котрий під монашою рясою ховав стільки щирої любови для добра своєї рідної землї. З далекої сторони він лине до неї думками і споминає її в своїх молитвах. Як глубоко мусить кождий поважати такого чесного, щирого чоловіка, що був не лише глубоко релїгійною людиною, але не меньше вірним сином своєї вітчини.

Данило незвичайно гарно і живо описує богослуженє в день Великодня в єрусалимській церкві, а між иншим описує чудо підчас великодної Служби Божої коло гробу Христового. Він оповідає, як сьвітло само засьвітило ся і як від сього чудесного огню запалювано опісля инші сьвічки і лямпи.

Подорожий таких в тих часах бувало більше. Такі паломники приносили нові вісти про далекі сторони до рідного краю, розбуджували інтерес до пізнаня того, що лежало поза границями місцевого житя і краю. Подібних описів подорожий було більше, що звали ся Странник, Паломник. Се збільшало тодїшну нашу лїтературу, а хоч все те обмежувало ся головно до релїгійного сьвітогляду, то всеж на тодїшні часи мало воно велике культурне значінє.

Такі богомольцї відвідували також „Атонську Гору“, сю чернечу републику, де перебувало в монастирях також чимало Українцїв монахів. Довгий час жив на Атонській горі між иншими Іван Вишенський — великий оборонець православя і покривдженого українського народу. З сеї то гори передавав Вишенський через таких паломників свої „Посланія“, в яких ганьбив тодїшних панів і духовних, що ті кривдили і зневажали простий нарід, відступали від віри народу, а приймали віру народних ворогів.

Богато оборонцїв мала православна церква після Берестейської Унії 1596, але ніхто не дорівнав Вишенському. Він то з далекого Атоса (Атонської гори) так, як ніхто другий колов правдою очи ледачих, налив серця людий огнем живого щирого слова. Тут, як і в ігуменї Данилї, під чернечою рясою бачимо стільки щирости, стільки людяности і стільки журби про добро своєї рідної землї.